

001	06	16	26	36	46	56	66	76	86	96	001	06	16	26	36	46	56	66	76	86	96	001
000	09	19	29	39	49	59	69	79	89	99	000	09	19	29	39	49	59	69	79	89	99	000

MAASEUDUN TULEVAISUUS

Maa- ja metsätaloustuottajajärjestön äänenkannattaja – Perustettu 1916

Europäilyys nousi hallituksen pöytään

Eurojärjestelmän tulevaisuus alkaa nousta päivänpolitiikan isoksi huolenaiheeksi myös Suomessa.

Kreikan ensimmäinen tukipaketti ei vielä herättänyt huolta. Kun Irlanti vähän sen jälkeen joutui kriisiin, sekin hoidettiin varsin pienillä panostuksilla. Moni huokaisi helpotuksesta.

Kun Portugalin kupla puhkesi, alettiin epäillä jo vakavampaa kroonista sairautta. Portugalin tilanne vaikutti keskeisesti siihen, että eurokriittinen perussuomalaiset sai Suomen vaaleissa jytkyvoiton. Pääministeripuolue keskusta koki vastaavasti jytkytappion.

Nyt ollaan tullut siihen, että Espanjalta odotetaan avunpyyntiä, jota virallisten puheiden mukaan ei ole tulossa. Samaan aikaan puheet Kreikan kolmannen apupaketin ympärillä kovenevat. Euron edessä on valuuttaunionin kenties kovin koetus.

Ulkoministeri Erkki Tuomioja (sd.) kertoi vastikään, että Suomessa ollaan varautumassa euron hajoamiseen. Se ei tarkoita Tuomiojan mukaan sitä, että Suomi olisi lähdössä, vaan varautumista mahdolliseen uuteen tilanteeseen. Tästä huolimatta ministeri Alexander Stubb (kok.) sai aiheen ryhtyä opastamaan ministeriveriaan oikealle tielle.

Stubbin mukaan varautumispuheet ovat varoittomia. Stubb esiintyi suurlähettiläskokouksessa kuin lukkari Jukolan poikien koulussa ja käskytti suurlähettiläitä kertomaan, että ”Suomi on sataprosenttisesti sitoutunut euroon”.

Ulkopuoliselle voisi tulla äkkiä huvittunut olo Stubbin päämääröintiä katsoessaan, ellei asia olisi todella vakava. Euron pysyminen koossa ei ole ollenkaan varmaa. Jokainen tietää silti, että Suomi ei ole se, joka euron hajottaa.

Presidentti Sauli Niinistö sanoi, että Suomella ei ole tässä tilanteessa varaa ”varaa ylimieliseen pullistelupolitiikkaan sen paremmin kuin kynnysmattona olemiseen”.

”Eikä tosiasioiden tunnustamisestakaan haittaa olisi”, presidentti heitti.

Niinistön arvio oli, että Euroopan asema ei ole enää entisensä. Tähän arvioon on helppo yhtyä.

WWF kalakaupoilla

Maailman luonnonsäätiö WWF:stä on tullut kirosana Suomen merialueiden ammattikalastajien keskuudessa. WWF:n toiminta on sekoittanut kalamarkkinat tavalla, joka uhkaa tehdä lopun muutoinkin vaikeuksissa olevasta elinkeinosta.

WWF asetti keväällä Itämeren villin lohén sekä vaellussiián uhanalaisten ja siksi vältettävien lajien listalle. Listauksen perusteet ovat kyseenalaiset, mutta vaikutukset dramaattiset: kauppa pudotti kalalajit myynnistä, minkä seurauksena niiden hinta kalastajille romahti.

Kalastaja saa nyt lohesta ainoastaan pari euroa kilolta, kun hinnan pitäisi elinkeinon edustajien mukaan liikkua 5–10 eurossa (MT 20.8.).

Lohisaaliita on kyetty parantamaan sekä merialueilla että pohjoisissa joissa muun muassa saaliskiintiöiden avulla. WWF:n boikotti ei vähennä kalastusta, mutta tekee siitä taloudellisesti mahdotonta.

Stubbin mukaan Suomi on sitoutunut sataprosenttisesti euroon.

valuuttaunioni. Suomelle tähän valuuttaan kuuluminen olisi vaatelias tehtävä. Pohjoinen euro olisi kova valuutta, joka vaatisi teräksistä kilpailukykyä. Toisaalta oma pehmeä valuutta voisi olla vielä huonompi vaihtoehto.

Kokoomuksen kansanedustaja Ben Zyskowicz sanoi tällä viikolla, että Kreikan piikki on pantava kiinni. Demareista suuren valiokunnan puheenjohtaja Miapetra Kumpula-Natri puhui samaan suuntaan.

Puheenvuorot osoittavat, että hallituspuoluissakin on monenlaista pohdintaa. Irtiotot ”euro on ikuinen” -liturgiasta liittyvät varmasti myös lähestyviin kunnallisvaaleihin. Oppositiolle ja ennen muuta perussuomalaisille ei haluta antaa etuoikeutta eurokritiikkiin.

Kaiken keskellä Suomessa kannattaa pitää jäitä hatussa ja arvioida viileistä tulevia vaihtoehtoja. Mitään ei voida sulkea pois, ei myöskään sitä, että euro kestää. Olisi kuitenkin suurta varomattomuutta olla varautumatta muihin vaihtoehtoihin.

Eurolle voi käydä kuin Berliinin muurille, yhtenä päivänä sitä ei enää olekaan. On parempi, että siihen varaudutaan kuin että kaikki tulee tilaamatta ja yllättäen.

”Stubb esiintyi suurlähettiläskokouksessa kuin lukkari Jukolan poikien koulussa.

Euroopan keskuspankin mukaan euro kestää Kreikan eron ilman, että järjestelmä romahtaa. Laskua tulee niille, jotka ovat panneet nimensä vekseliin, siis muille euromaille. Toinen kysymys on, miten Kreikka selviää sen jälkeen. Maassa voi syntyä totinen kaaos.

Keskustan uusi puheenjohtaja Juha Sipilä asetti työryhmän selvittämään tulevaisuuden vaihtoehtoja. Perussuomalaisten puheenjohtaja Timo Soini puolestaan tekisi kaksi euroa, eteläisen ja pohjoisen.

Pohdintaa kannattaa jatkaa. Jos kaikki kriisimaat jättäisivät euron, pohjoiseen todella jäisi Saksan ympärille rakentuva

Veikkaukset ruuan hintojen nousuprosenteista ovat käynnissä. Samaan aikaan Venäjällä ja Yhdysvalloissa vilja kuivuu pystyyn, Intiassa sataa paljon ja väärään aikaan ja Suomessa pellot lainehtivat veden alla Pohjanmaalla. Saimaakin on ennätyskorkealla.

Luonnonilmiöiden seurauksena hintavetoinen ruokakriisi toistuu. Mitä useammin kato kohtaa sataa, sitä kiivaammin halutaan löytää syyllinen poikkeusoloihin.

Amerikkalaisilla pelloilla koettu kuivuus on poliittisella tasolla johtanut jorsekenkin järkyttäviin johtopäätöksiin.

Tätä kirjoitettaessa FAO on pyytänyt Yhdysvaltoja vähentämään bioenergian tuotantoaan, jotta vilja- ja maissisadosta voitaisiin käyttää suurempi osa ravinnoksi.

Kuukauden perspektiivillä tämä on tietysti inhimillinen ja ymmärrettävä vaatimus. Sen sijaan ympäristön sietokyvyn ja ilmastomuutoksen torjunnan kannalta kyse on vain seurausten hoidosta, kun taas taudin aiheuttaja unohdetaan.

Vähentäänsään bioenergian tuotantoaan Yhdysvallat lisää hiilen ja öljyn polttamista. Se vauhdittaa ilmastomuutosta, mikä lisää kuivuutta myös Yhdysvalloissa – mikä puolestaan johtaa entistä heikompiin satoihin.

Varoisin sitä, että edes välillisesti vieritämme uusituvan energian käytölle syytä siitä vahingosta, joka fossiilista energiaa tuottamalla olemme aiheuttaneet.

Suomessa kunnat on pantu vastaamaan kansanedustajien katteettomista lupauksista.

LEHDISTÖNEUVOS LAURI HELVE UUSIMAA-LEHDESSÄ

VIERASYLIÖ

Nälkähkö ajaa vihreään talouteen?

Veikkaukset ruuan hintojen nousuprosenteista ovat käynnissä. Samaan aikaan Venäjällä ja Yhdysvalloissa vilja kuivuu pystyyn, Intiassa sataa paljon ja väärään aikaan ja Suomessa pellot lainehtivat veden alla Pohjanmaalla. Saimaakin on ennätyskorkealla.

Nälän historia Suomessaakin pitkä Runsaaseen ja halpaan ruokaan tottuneet rikkaiden maiden ihmiset ovat aivan uuden tilanteen edessä: onko mahdollista, että ruokapula koskettaa myös meitä?

Kysymys elintarvikkeiden riittävytydestä on kaksijakoinen: riippumatta maailman vilja-aittojen sääolosuhteista iso osa ihmisistä on jatkuvasti nälkäisiä tai elää puutteellisen ravinnon varassa.

Kuivuus on monelle afrikkalaisille säännöllinen olotila, ei poikkeus. Kuivuus ja viljasatojen menetyt lisäävät köyhimpien nälkäisten ja nälkään kuolevien määrää, mutta se ei juurikaan vaikuta viljapörsrien spekulatiohintoihin. Tämä on valitettava tosiasia.

Silloin kun runsassatoisia alueita kohtaa katastrofi, maailmanmarkkinahinnat nousevat ja oman maan kuluksen turvaamiseksi asetetaan viljalle vientikieltoja.

Pientenkin satojen aikaan ruokaa saa aina rahalla. Maailman köyhien kannalta afrikkalainen ja yhdysvaltalainen kuivuus tuottavat saman tuloksen, sillä köyhällä maalla ei ole varaa maksaa niukkauden nostamia hintoja.

Nälän historia on Suomessaakin pitkä, eikä se ole vailla yhtymäkohtia nykyiseen maailmaan.

Poikkeuksellisen kylmät kesät ja ankarat talvet tappoivat Suomessa nälkävuosina 1866–1868 kahdeksan prosenttia koko väestöstä.

Tienposkeen menehtyneitä tavattiin niin Savossa kuin Hämeen Pentinkulmalla.

Joudumme sopeutumaan uusiin olosuhteisiin.

Hätäavulla selvittiin jotenkin uuden elämän alkuun. Ja kovan opetuksen saaneet suomalaiset ryhtyivät J.V. Snellmanin johdolla reformoimaan maataloutta ja parantamaan liikenneyhteyksiä.

Hiilitalous on ihmisten valinta Elintarviketalouden poikkeusolojen aiheuttajan syyllisten listalla ykkönen on ilmastomuutos. Kakkonen on viljapörsrien johdannaisen hintavedätyt.

Ilmastomuutos on pysyvämpi ilmiö ja vaikeammin hallittavissa. Silti on keskittyävä sen hidastamiseen ja vaikutusten lievittämiseen. Spekulanttien aiheuttamia vahinkoja voidaan periaatteessa torjua yksinkertaisemmin keinoin, lainsäädännöllä.

Kansainvälisen tiedeyhteisön enemmistön hyväksymä näkemys on, että ilmastomuutos on totta ja se aiheuttaa poikkeuksellisia sääolosuhteita. Joudumme sopeutumaan uusiin olosuhteisiin maailman kaikissa osissa.

Toinen tosiasiaaksi yleisesti tunnustettu havainto on, että maapallon lämpeneminen johtuu valtaosaltaan hiilen ja öljyn polttamisesta.

Tästä hiilitaloudesta juontuu satoja muuta haitanaiheuttajia ekosysteemille ja sitä mukaa muutoksia sääoloihin ja ilmastoon. Nämä perusasiat on

pidettävä mielessä, kun haemme tilanteeseen poliittisia, teknisiä ja taloudellisia ratkaisuja.

Hiilitalous ei syntynyt luonnonlakina, vaan se on ihmisten tekemä valinta. Koska se on aloitettu, niin se voidaan myös päättää – vaikka helppoa se ei ole. Nytkin on kysymys ihmisten tekemästä valinnasta.

Menneestä pitää ottaa oppia Onneksi näkymä ei ole niin lohduton kuin joskus tuntuu.

Olen kehitysoptimisti, mihin saan tukea lukemalla historiaa. Jälkiviisastelun takiahan historiaa ei opiskella, vaan sen tähden, että historiaa tuntemalla kykenemme paremmin ratkaisemaan ongelmia ja toimimaan niiden edessä luovasti.

Tarvitsemme uuden alun. Läntisen hyvinvointivaltion ja hiilenpolton liitto on tullut tiensä päähän. Ilmastomuutoksen uhankin alla meidän on kyettävä toimimaan järkevästi.

On selvää, että energiateollisuus pitää huolen siitä, että rakennetut tuotantolaitokset ja avatut energialähteet pidetään käytössä investointien kuolehtamisen ja mieluummin vielä yli parhaiden tuottojen ajan.

Kustannus-hyötyanalyysi saattaa tietenkin muuttua, eihän energiateollisuuskään ole mikään erillinen saareke taloudessa.

Siksi vihreän talouden pakko koskee ennen muuta energiantuotantoa. Kitkan vähentämiseksi ihmiskunta näkee tulevaisuudessaan paljon vaihua. Tarvitsemme ruoan lisäksi muutakin energiaa.

Vihreän talouden ja tuotan-

non kautta maailma muuttuu paremmaksi, jos niin halutaan. Kilpailu uuden maailman menestyjistä on jo alkanut. Eurooppa ei ole jäänyt jälkellekkaan tässä asiassa – vielä.

Kriisin keskellä on hyvä muistaa, että politiikka on tahdon asia. Finanssiteollisuuden aiheuttama yhden rintaman taistelu ei saa lamaannuttaa ihmiskunnan elämän ja estää uhkaavien ongelmien ratkaisua.

Päästävä kiinni oikeisiin töihin

MTK:n puheenjohtaja Juha Marttilan viesti kesän liittokokouksesta oli selvä: ”Tiukan paikan tullen tulemme kuitenkin näkemään, että EU ei missään olosuhteissa luovu omasta ruoantuotannostaan. Jossain vaiheessa metsien tuotto käytetään täysimääräisesti, jotta metsien tuotto yhä kasvaa. Suomen maaseudun markkinat ovat EU:ssa. Sitä myöten mahdollisuutemme ja tulevaisuutemme ovat kytköksissä Eurooppaan. Paikkamme on Euroopassa – myötä- ja vastoinkäymisissä.”

Ei liene yllätys, että olen puheenjohtaja Marttilan kanssa samaa mieltä.

Kriisi on runnellut Euroopan taloutta, hävittänyt työpaikkoja ja heikentänyt miljoonien eurooppalaisten hyvinvointia.

Aivan liian suuri osa Euroopan mahdollisuuksista jää nyt käyttämättä. Siksi meidän tulee ratkaista tämä yhä jatkuva rahoitus- ja rahajärjestelmän kriisi, jotta pääsisimme käsiksi oikeisiin töihin.

OLLI REHN

Kirjoittaja on Euroopan komission varapuheenjohtaja.

Keikka kasvima

Kun kunto ei enää riitä aalloilla keikkomiseen, venevanhuksen elämä Toholammilla jatkuu uusioikäytössä kasvimaana.

Päivän kuva -ehdotuksia voi lähettää MT:n toimittukseen osoitteeseen lukijankuva@maaseuduntulevaisuus.fi. Julkaistuista kuvista maksetaan palkkio.

KOLUMNI: JOUKO RÖNNKÖ

Kahdenlaista kaavoitusta

Viranomaiset, yksimielisinä kuin

Jukolan pojat, yrittävät estää suomalaisia toteuttamasta unelmaansa asunnosta tai ainakin kesäasunnosta veden äärellä. Poikkeuksia voidaan tehdä maaseudulla yleensä vain silloin, kun rakennuslupaa hakee UPM:n tai Storan omistama kiinteistöyhtiö, jonka tehtävänä on muuttaa rannat rahaksi.

Jos samaa yrittää yksityinen samankin järven rannalla, ensimmäinen vastaus on jyrkkä kieltö. Rakennuslupaa ei anneta edes oman perhepiiriin tai sukulaisen rakentamiselle – viranomaisen sukulainen on tietysti asia erikseen.

Rannalle rakentaminen ei aina ole viisautta. Tulvaherkille alueille ei kannata rakentaa eikä muuallakaan aivan ranta- viivan tuntumasta. Sen ovat tämän kesänkin saateet todistaneet.

Kaavoittajan mieli muuttuu, kun mennään maaseudulta kaupunkiin. Nykyinen kotikaupunkini Oulu esimerkiksi on tukkinut merinäkyvät kaupungin paraatipaikalla rakentamalla rantaan kaksi kaupungin ylivoimaisesti ruminta rakennusta, teatterin ja kirjaston. Niiden tehoa lisää pitkä hotellirumilus.

jouko.ronkko@maaseuduntulevaisuus.fi

Mitä vain, kunhan se peittää meren näkyvistä.

Näiden betonimöhkäleiden välistä ja sivuilta meri pilkkottaa vielä vähän, joten rantaan suunnitellaan uutta, korkeaa hotellia. Muutakin ideoita sinkoilee nikka-reiden päässä periaatteella ”mitä vain, kunhan se peittää meren näkyvistä”.

Kun joku keksi ehdottaa pyöräilyreittien vetämistä Oulujoen rantoja pitkin, hanke kaatui nopeasti. Ei voinut häiritä niiden rauhaa, jotka olivat maksaneet omasta, yksityisestä jokimaisemasta. Ei sittenkään, vaikka ranta olisi kaupungin omistuksessa.

Oulu ei tietenkään ole ainoa rantojen tukkija. Myös Helsingissä osataan. Kaunis maisema Kulosaaren sillalta on peitetty rakennelmilla, joiden päättarkoitos on tuottaa rakentajilleen rahaa. Samalla periaatteella suunnitellaan uusia, korkeita taloja Kalasatamaan, rantaviivan tuntumaan. Näin kaupunkilaisten maisema saadaan muutettua yksityisen rahaksi.

Olisikohan Kulosaaren kunta pannut kovemmin hanttiin kuntaliitokselle vuonna 1946, jos olisi tiennyt näinkin voivan käydä.

Helsingin paikallissanomat valitti jokenen vuosi sitten näkymien avaruutta

PÄIVÄN KUVA

ANTERO YLITALO

LEHTIKATSAUS

Luottamus ei elpyi elokuussa notkahduksesta talvalaa toteutui

Veronmaksaja kuittaa laskun

Savon Sanomat moitti tilannetta, jossa Suomen ajamien EU:n rikkipäästörajajusten kustannuksia joudutaan hyvittämään verohelpotuksien vientiteollisuudelle.

”Maailmaa pitää parantaa, ja erityisen mukavaa se on silloin, kun sen voi tehdä toisten varoilla.

Kun EU kiristi ilmastotavoitteitaan, oli jo yleisesti tiedossa, että rikkipäästöjen vähentäminen aiheuttaa erittäin suuria lisäkustannuksia Suomen teollisuudelle ja liikenteelle. Varoitusta sanoista huolimatta maan hallitus sitoutui uusiin, tiukoihin päästörajoihin.”

”Yksityisen kulutuksen ikävistä seurauksista puhuttaessa lähdetään nykyisin siitä, että aiheuttaja maksaa. Sillä perus-

teella on nostettu milloin polttoaineveroja, milloin jätemaksuja. Toisin on nyt rikkipäästöjen kohdalla: suurimmat rikinpäästäjät vapautetaan mitä ilmeisimmin kansankunnan edun nimissä maksuvastuusta ja lasku siirretään verotuksen avulla yksittäisille kansalaisille.

Tämä tuskin oli EU:n lainsäätäjien tavoite, ei ainakaan julkisissa puheissa, mutta näin sinä kuitenkin kävi. Laskun maksun aikaan pääosaan nousivat taas kerran sivulliset.”

Älkää nyt Suomea sulkeko

Aamulehti pitää ongelmajopa 15:n Suomen edustuston sulkemista maailmalla säästösyistä.

”Pienistä puroistahan isot joetkin syntyvät, mutta nyt alkaa vaikuttaa siltä, että pitää tukkia kokonaisia vesistöjä, jotta saadaan valtion taloushallinnon taruolkolaskentaohjelmien operoijat tyytyväisiksi.

Erityisen tyhmää on nyt vähentää läsnäoloa Aasian ja

nousevan Afrikan maissa, joihin bisnestä mennään edelleen tekemään varsin valtiotoiveisesti. Ruotsissa tämä on tajuttu, minkä takia säästösuunnitelmia on peruttu. Monissa maissa talousvaikeuksista huolimatta suurlähetystöjä perustetaan vain lisää ja laajennetaan.”

Hyvä kytkös Venäjälle

Suomenmaa kiittelee Venäjän viimein toteutuvaa Maailman kaupparäjäretien WTO:n jäsenyyttä. ”WTO on vapaakaupan lipunkantaja, mikä ei ole aina innostanut tulleihin ja muihin kansainvälisen kaupan rajoituksiin mieltynyttä Venäjää. Sitäkin tärkeämpää on, että Venäjä on lopulta tullut järjestyneen kaupan piiriin. Se on omiaan rajoittamaan tullimuureja ja selkeyttämään pelisääntöjä Venäjän-kaupassa.

Tilanteen selkiytyminen on erityisen hyvä asia Suomelle, jolle Venäjä on rajanaapurina tärkeä kauppakumppani.”